

មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង ត្រីមយ

សៀវភៅណែនាំ

បច្ចេកទេស ដាំ ដំណាំ បន្លែ

សៀវភៅណែនាំ បច្ចេកទេសដាំដំណាំបន្លែ

រៀបចំដោយមន្ទីរកសិកម្មខេត្តកណ្តាល

អ្នករៀបរៀង

លោក ឆឹន ចាន់យ៉ាវិទ្ធី

អ្នកផ្តល់យោបល់ និង កែសម្រួល

លោក ប៊ុនឡុន ស៊ីមូណា

លោក លីម ឆ័នធីតា

លោក ហ៊ុន សុផល

លោក ឡុង វ៉ា

លោក ផា ថាម

លោក ប្រាក់ ខេមវិធី

លោក ហាស វុធី

លោក អាង វណ្ណា

ម.ក.ប.ក AIDOC	
Code:	<u>247-051</u>
Date:	_____
Donated by:	_____

មាតិកា

ជំនាវំឌីឡឹក..... ០១

១.លក្ខណៈរុក្ខសាស្ត្រ និងប្រភពដើម..... ០១

 ក.អំពីឫស..... ០១

 ខ.អំពីផ្កា..... ០២

 គ.អំពីផ្លែ..... ០៣

២.លក្ខណៈបរិស្ថានរបស់ជំនាវំឌីឡឹក..... ០៣

 ក.កត្តាសីតុណ្ហភាព..... ០៤

 ខ.កត្តាដី..... ០៥

 គ.របបខ្យល់ សំណើម និងទឹកភ្លៀង..... ០៦

៣.បច្ចេកទេសដាំដុះ..... ០៧

 ក.រដូវកាលដាំដុះ..... ០៨

 ខ.ការរៀបចំដី..... ០៨

 គ.វិធីសាស្ត្រដាំដុះ..... ០៩

៤.អំពីជម្ងឺ និងសត្វល្អិត..... ១៥

 ១.អំពីជម្ងឺសំខាន់ៗ..... ១៥

 ក.ជម្ងឺក្រាម្សៅលើស្លឹក..... ១៥

 ខ.ជម្ងឺផ្សិតពពលក្រោមស្លឹក..... ១៦

 គ.ជម្ងឺជាស្លឹក ឬផ្លែ..... ១៧

 ឃ.ជម្ងឺរលួយពុកប្រុស និងជើម..... ១៧

 ង.ជម្ងឺរុស្សីដែលកើតលើស្លឹក..... ១៨

២.អំពីសត្វល្អិតសំខាន់ៗ..... ១៨

 ក.ពពួកសត្វជញ្ជក់..... ១៨

 ខ.ពពួកកាត់ស្លឹកដើម..... ១៩

 គ.វិធានការការពារ និងកម្ចាត់..... ១៩

៥.ការប្រមូលផល..... ២០

ជំងឺរំលោភ..... ២១

១.លក្ខណៈសំខាន់នៃជំងឺរំលោភ..... ២១

២.អំពីកត្តាដី និងលោកសាសនាតុ..... ២២

 ក-ការជ្រើសរើសដី និងរៀបចំដី..... ២២

 ខ-លក្ខខណ្ឌអាកាសធាតុ..... ២៣

៣.វិធីសាស្ត្រដាំដុះជំងឺរំលោភ..... ២៣

 ក-ការដាំដោយគ្រាប់ផ្ទាល់..... ២៤

 ខ-ការដាំដោយកូនបណ្តុះ..... ២៤

 គ-ការស្រោចស្រព..... ២៥

 ឃ-ការដាតចំណារ និងធ្វើផ្លែ..... ២៥

 ង-ការប្រើប្រាស់ដី..... ២៦

 ច-ការសម្អាតស្មៅ និងជ្រុំជ្រាយដី..... ២៧

៤.ជម្ងឺ សត្វល្អិត និងវិធានការការពារ..... ២៧

 ក-ជម្ងឺសំខាន់ៗ..... ២៧

 ខ-សត្វល្អិតសំខាន់ៗ..... ២៨

 គ-វិធានការការពារ និងកំចាត់..... ៣០

ឆ-ការដាក់ដី.....	៤៤
២.ជម្ងឺ និងសត្វល្អិត.....	៤៥
ក-ជម្ងឺ.....	៤៥
ខ-សត្វល្អិតសំខាន់ៗ.....	៤៦
គ-វិធានការការពារ.....	៤៧
៣.ការប្រមូលផល.....	៤៨
ជំនាវ់រៀន.....	៥០
១.ស្ថានភាពទូទៅ.....	៥០
២.បច្ចេកទេសដាំដុះ.....	៥១
ក.រដូវកាលដាំដុះ.....	៥១
ខ.ការជ្រើសរើសពូជ.....	៥១
គ.ការរៀបចំដី.....	៥២
ឃ-ការដាំដុះ.....	៥២
ង-ការជ្រុំជ្រាយដី.....	៥៣
ច-ការប្រើប្រាស់ជី.....	៥៣
ឆ-ការស្រោចស្រព.....	៥៥
៣-ជម្ងឺ និងសត្វល្អិត.....	៥៥
ក-ជម្ងឺសំខាន់ៗ.....	៥៥
ខ-សត្វល្អិតចម្រុះ.....	៥៨
៤-ការប្រមូលផល.....	៥៩

ដំណាំវែច្រាវ	៦០
១-ស្ថានភាពទូទៅ	៦០
២-បច្ចេកទេសដាំដុះ	៦១
ក-រដូវកាលដាំដុះ.....	៦១
ខ-ការជ្រើសរើសពូជ.....	៦១
គ-ការជ្រើសរើស និងរៀបចំដី.....	៦២
ឃ-ការដាំដុះ.....	៦៣
ង-ការស្រាវជ្រាវ.....	៦៤
ច-ការជ្រុំជ្រាយដី និងដកស្មៅ.....	៦៥
ឆ-ការដាក់ដី.....	៦៦
៣-សត្វជ្រូកបង្កាប និងវិធានការពារ	៦៧
៤-ការប្រមូលផល	៧០
៥-ការកែច្នៃផលិតផល	៧១
ឯកសារយោង.....	៧២

ដំណាំឌីឡឹក

១-លក្ខណៈរុក្ខសាស្ត្រ និងប្រភពដើម

ដំណាំឌីឡឹកជាប្រភេទ
ដំណាំមួយ ដែលស្ថិតនៅក្នុង
គ្រួសារ Cucurbitaceae លំដាប់
Citrullus ហើយឈ្មោះវិទ្យា
សាស្ត្ររបស់វា ត្រូវបានគេ
កំណត់ថា Citrullus lanatus

ឈ្មោះធម្មតា គឺ Water melon ។ ជាធម្មតាដំណាំគ្រួសារនេះភាគ
ច្រើនដើមវណ្ណ៍លូតលាស់ស្ទើរពេញ១ឆ្នាំ ។ ដើមរបស់វាមាន
សភាពតភ្ជាប់ដោយថ្នាំង ហើយត្រង់ថ្នាំងអាចដុះចេញជាសន្លឹក
ឬស ខ្មែង ព្រមទាំងផ្កា (ផ្កាឈ្មោល-ញី) ។ ដំណាំប្រភេទនេះ
នៅក្នុងឆ្នាំ១៨៨២ លោក DeCandolle បានធ្វើការសម្រេចចិត្តឲ្យ
ឈ្មោះពិតប្រាកដថា Water melon ព្រោះវាមានប្រភពនៅក្នុង
តំបន់ទ្វីបអាហ្វ្រិកលើវាលខ្សាច់ស្ងួត នៃទ្វីបអាហ្វ្រិកខាងត្បូងគឺ
Kalahari Desert ។

ក-អំពីឫស

រុក្ខជាតិក្នុងគ្រួសារ Cucurbitaceae ភាគច្រើនឫសរយាង

ជាប្រព័ន្ធបួស ដែលមានលទ្ធភាពទ្រទ្រង់ដំណាំឲ្យលូតលាស់ បានល្អ ជាពិសេសគឺបួសដែលដុះចេញតាមថ្នាំងនិមួយៗ ។ តែ ជាទូទៅបួសកំណើតរបស់វា អាចគេចាត់ចូលជាប្រភេទបួស វែង វាអាចលូតលាស់ចូលទៅក្នុងដីបានជម្រៅពី១០-២០ស.ម ឬ លើសពីនេះអាស្រ័យលើប្រភេទដី ។

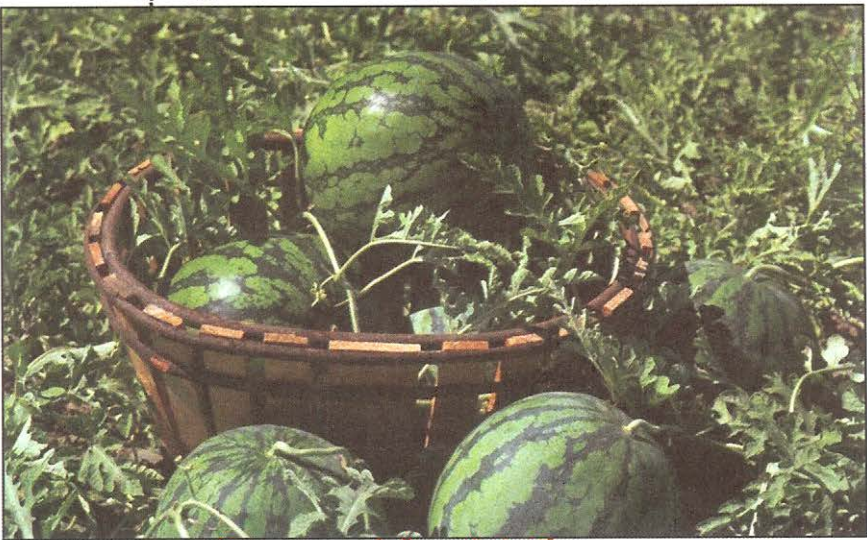
ខ-អំពីផ្កា

រុក្ខជាតិនេះភាគច្រើន ច្រើនតែមានផ្កា២ប្រភេទគឺផ្កាញី និង ផ្កាឈ្មោលនៅដាច់ដោយឡែកពីគ្នាក្នុងដើមតែមួយ ប៉ុន្តែ ផ្កាឈ្មោល (Male)ច្រើនរីកមុនផ្កាញី (Female) ភាគច្រើនស្រទាប់ ផ្កាពណ៌លឿង ឬពណ៌ស មួយស្រទាប់ផ្គុំឡើងដោយស្រទាប់ ៥ត្របក និង មានថង់លំអងផ្កាឈ្មោលហៅថា Anther ចំនួន ច្រើន ។ លក្ខណៈពិសេសដែលអាចធ្វើការបង្កកំណើតបាននៅ ពេលព្រឹកពីម៉ោង៧ដល់ម៉ោង១១ព្រឹក ។

គ-អំពីផ្លែ

ផ្លែនៅតាមថ្នាំងរបស់ដើម ផ្លែរបស់វាអាចមានទងដែល
ភ្ជាប់ពីដើមទៅផ្លែ តែវាមិនមានស្បែងផ្កាដូចពពួកប៉េងប៉ោះ ឬ
ដំណាំឯទៀតឡើយ ។ ផ្លែនៅខ្លីមានសភាពរោមៗ ហើយពេល
ផ្លែចំណាស់រោមទាំងនោះជ្រុះ និងពង្រីកកាន់តែធំឡើងៗ និង
មានពណ៌ខុសគ្នា គឺពណ៌ស ពណ៌ត្នោត ឬ ត្នោតក្រឡា រីឯ
សាច់ខាងក្នុង ខ្លះមានពណ៌លឿង ខ្លះពណ៌ក្រហមពេលទុំ ។

២-លក្ខខណ្ឌបរិស្ថានរបស់ដំណាំឱឡិត

កត្តាបរិស្ថានត្រូវបានរាប់បញ្ចូលកត្តាសំខាន់ៗ ជាច្រើន
ដូចជា ពន្លឺ សីតុណ្ហភាព ដី របបខ្យល់ សំណើមបរិយាកាស
និង ទឹកភ្លៀង ។

ក-កត្តាសីតុណ្ហភាព

ជាទូទៅសីតុណ្ហភាព និងពន្លឺ វាជាកត្តាមួយដែលចូលរួម ក្នុងអន្តរអំពើមួយយ៉ាងខ្លាំង ក្នុងដំណើរបាតុភូតរស្មីសំយោគ និងដំណកដង្ហើម ដើម្បីផលិតនូវកាបូអ៊ីដ្រាត ។

ក្នុងដំណើររស្មីសំយោគ គឺជាការចូលរួមជាមួយពន្លឺចាប់ យកឧស្ម័នកាបូនិក(CO₂) បញ្ចេញនូវអុកស៊ីសែន(O₂) ។ ចំពោះ ដំណើរបស់បាតុភូតដំណកដង្ហើម គឺចាប់យក O₂ បញ្ចេញនូវ CO₂ ។

ដំណាំប្រភេទនេះ ត្រូវការរយៈពេលពន្លឺចន្លោះពី១០-១២ ម៉ោង និងល្បាយពន្លឺទាំងអស់មានកំរិតពី៣០០០-៨០០០ Food-candles កាលណាពន្លឺខ្លាំងនិងរយៈពេលវែង គឺធ្វើឲ្យលើស Carbohy drates មិនអាចឲ្យចេញផ្កាបាន ។

តារាងអាហាររូបត្ថម្ភ

ក្នុងទម្ងន់១០០g ដែលបរិភោគបាននៃផ្លែឪឡឹក

ឈ្មោះ បន្លែ	ក ឡឺរី	ជាតិ ទឹក%	កាបូអ៊ី ប្រាក %	ប្រូតេ អ៊ីន %	ផេះ %	កាប តែន ៤g	វិធាមីនB (mg)		វិធាមីន C (mg)	ធាតុអ៊ី (mg)	
							ស្យាម៉ីន	ផ្លាវីន		C a	Fe
ឪឡឹកកុំ	16	95,8	3,3	0,2	0,2	0	0,02	0,04	1	11	7,9

Source : Nutritive of Indiafood 1980

ចំពោះសីតុណ្ហភាពវិញ គឺចែកចេញជា៣តំណាក់កាល